Florentin Smarandache: "Afinităţi"

de Al. Florin Țene

Mi-a sosit de peste ocean, din Statele Unite ale Americii, antologia de poezie universală întocmită de cunoscutul poet paradoxist Florentin Smarandache, intitulată destul de personal "Afinităţi", editura "Dorul", 1998, Narrésundby, Danemarca, carte apărută în condiţii grafice excelente.

Antologia, selectată absolut pe criterii personale, cuprinde "un evantai de 42 de poeţi din 23 de ţări", inclusiv din ţări exotice, ca Benin, Gambia, Malaezia, Nepal, Sri Lanka, fiindcă, aşa cum mărturiseşte poetul în prefaţă, este "mereu în căutare de exotism".

Poeziile din "Afinităţi" sunt traduceri efectuate într-o perioadă relativ scurtă, cuprinsă între 1989 - 1995 şi care "explodează" criteriile lui Thibaudet.

Autorul antologiei ignorând orice problemă legată de generaţii care, după cum ştim, a declanşat răfuieli pătimaşe în toate ţările unde s-a "bătut monedă" pe o astfel de clasificare, uneori veninoase, orgolii incendiare, vanităţi furibunde, a reunit între coperţile cărţii sale mode şi timp care au încăput prin "inelul" acela denumit atât de concret de Florentin Smarandache "Afinităţi".

Dincolo de orice delimitări, foarte fireşti altfel şi naturale pentru psihologia traducătorului, criteriul ales de acesta a fost acela al diversităţii, aşa cum declară, dar noi descoperim elemente comune la aproape toţi autorii traduşi, coagulate în jurul unui *Zeitgeist* specific.

Instrumentele de lucru au fost limbile: francezã, englezã, portughezã, spaniolã ºi italianã, evantai care confirmã cã Florin Smarandache deþine acel diapazon lingvistic ce poate vibra pe o gamã largã a subtilitãþilor lingvistice din care a tradus. Descoperim în poeziile autorilor antologaþi o linie comunã, aceea a atitudinii originale a poeþilor ce scriu o poezie care face impresia cã vor s-o cucereascã fugind de ea, unde metafora poeticã face casã bunã cu parabola ºi anecdota. O parte din autorii antologaþi au fost cunoscuþi personal de poetul Florentin Smarandache (acesta fiind un evadat dintre meridianele lumii) în peregrinările sale, iar pe alþii i-a "tradus de bucurie cã-mi trimiteau cãrþilor lor, în special dupã ce ajunsesem în America, având audienþã lãrgitã, întrebându-mã cum sã le mulþumesc... ºi mã miram de unde-mi aflaserã adresa? Probabil cã-n SUA informaþiile circulã cu viteza... (poemelor) luminii!" (Florentin Smarandache).

Pe Paul Courget, din Bordeaux, l-a cunoscut în vara anului 1992, când fiica acestuia, la Bergerac, organiza un festival de poezie. Poetul Teresinka Pereira, din Belo Horizonte, l-a însoþit pe poetul traducãtor în turneul paradoxist din 1993 prin Brazilia. Trebuie sã subliniem cã Teresinka citise din doi poeþi români; din Eminescu ºi din Ion Pachia Tatomirescu. Acesta din urmã a fost publicat de Vasile Val Telceanu ºi de mine în revista *"Radix"* ce apãrea la Namur, Belgia. Maria de Carmo Gaspar de Oliveira a fost gazdã ospitalierã în imensul Rio de Janeiro, oraº în care l-a cunoscut pe profesorul universitar de literaturã Gilberto Mendonaca Teles ºi care auzise de Adrian Marino, care publicase la Gallimard (probabil cu sprijinul lui Mircea Eliade). Pierre Calderon, profesor de francezã în Turcia ºi poet care l-a ajutat pe Florin Smarandache în

perioada lagãrului. Pe aceiaºi linie se aflã ºi Cristina Fuchs-Arthur. Helle Busacca e traducãtoarea în italianã a "formulelor pentru spirit" iar Paul Georgellian, italianul care a tradus din românã în englezã eseul lui Titus Popescu, "Estetica Paradoxismului". Aceastã evidenþã mã face sã mã gândesc la puþinele rânduri scrise de Maurice Utrillo: "În orice operã de artã, sentimentul uman trebuie sã se evidenþieze înaintea oricãrui sistem estetic (...)"

Ramificate în atâtea direcþii din culturi ºi subculturi diferite, gãsim influenþe comune din care se hrãneºte poezia antologaþilor. Descoperim o nostalgie hrãnitã din romantism, un ecletism irigat de ironie, o paradigmã în care se sugereazã un model cosmologic sau o nuanþã specificã neamului ºi tradiþiilor acestuia din care provine poetul.

La toþi poeþii antologaþi existã acea recuperare a omogenitãþii nu din planul iluziei, ci din acela al conºtiinþei creatoare. Nu doresc sã fac o clasificare a poeþilor dar descopãr cã toate formulele stilistice consumã în anumite puncte, punând accente diferite, sugerând filiaþii. Gãsim poeþi care au o formã disimulatã de crizã a interioritãþii, gnomici ºi ezoterici cu imaginaþia inflamatã de abstractism senzorial ºi fanteziºti ce folosesc din abundenþã expresia lapidarã, concentratã, dupã tehnica manieristã a *concett*-ului.

Întreprinderea poetului Florentin Smarandache este generoasã prin faptul cã dãruieºte cititorului de limba românã poeþi de pe mapamond puþin sau deloc cunoscuþi, iar pe Octavian Goga îl recupereazã în englezã.

În diversitatea generoasã a acestei lirici unificatoare prin afinitate, mai este loc pentru mutaþii ºi integrãri în viitoarele, eventuale, antologii.